

Lovforslag nr. L 122. Fremsat den 20. januar 1981 af socialministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender

(Nævnenes sammensætning og funktionsperiode m. v.)

§ 1

I lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender, jfr. lovbekendtgørelse nr. 392 af 22. juli 1975, som ændret ved lov nr. 258 af 8. juni 1978, foretages følgende ændringer:

1. § 10, stk. 1, affattes således:

»Amtsrådet vejleder kommunerne i sociale og sundhedsmæssige anliggender.«

2. I § 10, stk. 2, ændres »tilsynsvirksomhed« til: »vejledningsvirksomhed«.

3. § 17, stk. 1, 3. punktum, ophæves.

4. § 18, stk. 1, affattes således:

»I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn, der består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode af 4 år. 2 medlemmer udpeges af amtsrådet, 2 medlemmer udpeges af kommuneforeningen, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra arbejdsmarkedsnævnet og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet kandidateksamen, udpeges af socialministeren.«

5. § 18 a affattes således:

»§ 18 a. I hvert amt nedsættes et ankenævn. Statsamtmanden er nævnets formand.

Nævnet består i øvrigt af 2 medlemmer, der sammen med stedfortrædere udpeges af amtsrådet for en periode af 4 år. Som medlemmer eller stedfortrædere kan ikke udpeges personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende.«

6. I § 19, stk. 1, 2. punktum, udgår »svarende til de kommunale råds funktionsperiode«, og i stedet indsættes: »af 4 år«.

7. I § 19, stk. 3, udgår: »§ 10 og«.

8. § 22 affattes således:

»§ 22. Socialministeren fører tilsyn med kommunernes og amtskommunernes socialvæsen og med offentligt støttede eller anerkendte institutioner, der virker inden for det sociale område.«

9. § 25 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1981, således at statsamtmanden fra denne dato er formand for det i § 18 a omhandlede nævn.

Stk. 2. Funktionsperioden for de for tiden indtil udgangen af 1981 beskikkede medlemmer og stedfortrædere af revaliderings- og pensionsnævnene samt amsankenævnene forlænges indtil udgangen af marts 1982.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender (Folketingstidende 1969-70, FF. sp. 2415, 3171, 5578 og 5801; tillæg A, sp. 1953; tillæg B, sp. 1481 og 1631; tillæg C, sp. 545) er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 392 af 22. juli 1975, som ændret ved lov nr. 258 af 8. juni 1978.

Loven må anses for at have virket tilfredsstillende. Efter de erfaringer, der er gjort, må det dog anses for ønskeligt at ændre visse af lovens bestemmelser.

Administrationsdepartementet har i en i november 1980 afgivet rapport om ankesystemet inden for det sociale område peget på, at der kan konstateres en uensartethed i amtsankenævnenes virke, hvilket fremgår af de afgørelser, som den sociale ankestyrelse træffer, og som i ulige grad ændrer de afgørelser, truffet af amtsankenævn og indbragt for ankestyrelsen. For at søge gennemført en større ensartethed i afgørelserne foreslås det, at hvervet som formand for amtsankenævnet henlægges til statsamtmanden.

Loven indeholder i § 10 en bestemmelse om amtsrådets funktioner. Bestemmelsen har givet anledning til tvivl om indholdet af amtsrådets forpligtelser, og det er derfor ønskeligt at tydeliggøre bestemmelsen.

For at stille amtsrådene og – for så vidt angår revaliderings- og pensionsnævnene – kommuneforeningerne mere frit med hensyn til valg af repræsentanter til nævnene, foreslås det, at de gældende bestemmelser om, at de udpegede medlemmer skal være medlemmer af amtsrådenes social- og sundhedsudvalg eller kommunalbestyrelserne i amtskommunen, ophæves.

Nogle medlemmer af revaliderings- og pensionsnævn og amtsankenævn udpeges af amtsrådene og kommuneforeningerne. Disse valg vil ikke kunne gennemføres inden udløbet af en kommunal valgperiode, og det foreslås derfor, at funktionsperioden for nævnene ændres til at løbe fra 1. april,

således at amtsråd og kommunalbestyrelser, hvis funktionsperiode begynder den 1. januar, får mulighed for at vælge medlemmer i begyndelsen af deres funktionsperiode.

Bestemmelsen om det rådgivende nævn til bedømmelse af kvalifikationer hos ansøgere til stillingen som leder af amtskommunens social- og sundhedsforvaltning og andre stillinger inden for denne forvaltning foreslås ophævet.

Gennemførelsen af lovforslaget vil ikke medføre merudgifter for det offentlige.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Formålet med ændringen er at modvirke dobbeltadministration. Dette opnås ved, at amtsrådet udgår som egentlig tilsynsmyndighed på de områder, som har styrelsesdækning. Dvs. at socialstyrelsen bruges som tilsynsmyndighed inden for bistandslovens område, og sikringsstyrelsen inden for pensions-, dagpenge-, sygesikrings- og børnetilskudsområdet. Indholdet i amtsrådets tilsynsbeføjelse efter § 10, stk. 1, består herefter i at vejlede kommunerne i sociale og sundhedsmæssige anliggender. Ændringen tydeliggør, at de funktioner der ved § 17, stk. 2, er henlagt til amtskommunens socialcenter, varetages på amtsrådets vegne.

Til nr. 2

Ændringen er en følge af ændringen af § 10.

Til nr. 3

Ændringen er en følge af den foreslåede ophævelse af lovens § 25.

Til nr. 4

Revaliderings- og pensionsnævnene træffer afgørelse i sager om sociale pensioner, dagpenge og social bistand i det omfang, lovgivningen om disse ydelser henlægger sådanne sager til nævnene.

Ved styrelseslovens gennemførelse blev der lagt vægt på, at de af amtsrådet eller vedkommende kommuneforening udpegede medlemmer til revaliderings- og pensionsnævnet skulle være medlemmer af henholdsvis amtsrådets social- og sundhedsudvalg og kommunalbestyrelserne i amtskommunen. Erfaringerne fra den periode loven har virket i, synes imidlertid ikke at nødvendiggøre en sådan begrænsning. Det foreslås derfor at ophæve disse bestemmelser, således at amtsrådene/kommuneforeningerne kommer til at stå mere frit med hensyn til, hvilke medlemmer de vil udpege.

Nævnenes funktionsperiode ændres fra at være en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode til en 4 års periode, som skal løbe fra den førstkommande 1. april efter påbegyndelsen af en ny kommunal valgperiode, jfr. de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 5

Det foreslås, at formanden for amsankenævnet ikke som hidtil beskikkes af socialministeren, men at statsamtmanden er formand for nævnet. Det foreslås endvidere på samme måde som med hensyn til revaliderings- og pensionsnævnene, at amtsrådet ikke skal være bundet til at udpege medlemmer, som er medlemmer af amtsrådet.

Nævnenes funktionsperiode ændres som for revaliderings- og pensionsnævnene, jfr. bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 6

Ændringerne for revaliderings- og pensionsnævnene i Københavns og Frederiksberg kommuner svarer til ændringerne for landets øvrige nævn, jfr. bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 7 og 8

Ændringerne er en følge af ændringen af § 10.

Til nr. 9

Ved de første besættelser af stillingerne som ledere af amtskommunernes social- og sundhedsforvaltninger, havde de enkelte amtskommuner ikke erfaringer at bygge på med hensyn til de krav, der må stilles til lederne. De sagsområder, forvaltningerne skulle overtage, var tidligere i vidt omfang blevet varetaget af statslige organer. Man fandt det derfor ønskeligt at oprette et nævn, der kunne være rådgivende ved bedømmelse af ansørgernes kvalifikationer.

Det skønnes ikke nødvendigt fortsat at opretholde bestemmelsen om et sådant nævn.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1981, således at statsamtmandene fra dette tidspunkt overtager hvervet som formænd for amsankenævnene.

Funktionsperioden for de nævn, der i dag er udpeget i henhold til styrelseslovens §§ 18, 18 a og 19, udløber med udgangen af 1981, svarende til udløbet af de kommunale råds funktionsperiode. Som det fremgår af bestemmelserne skal nogle medlemmer af nævnene udpeges af amtsrådene, kommuneforeningerne, Københavns borgerrepræsentation og Frederiksberg kommunalbestyrelse. Udpegelsen af disse medlemmer kan først ske, når rådene m. v. er konstitueret. For at give rådene tid til at foretage disse valg uden at sinke nævnenes virksomhed foreslås det, at nævnene fremtidig skal virke indtil udgangen af marts måned. Dette nødvendiggør en overgangsbestemmelse med hensyn til de siddende nævn, hvis funktionsperiode må forlænges fra udgangen af 1981 til udgangen af marts 1982.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. § 10, stk. 1, affattes således:

»Amtsrådet vejleder kommunerne i sociale og sundhedsmæssige anliggender.«

2. I § 10, stk. 2, ændres »tilsynsvirksomhed« til: »vejledningsvirksomhed«.

§ 10. Hvor andet ikke er bestemt i særlig lovgivning, fører amtsrådet tilsyn med den i kap. 2 nævnte kommunale virksomhed. Med hensyn til de institutioner, der omhandles i lov om social bistand kap. 16, består amtsrådets opgave i at yde vejledning og foretage undersøgelser efter reglerne i nævnte kapitel.

Stk. 2. Amtsrådet er i sin tilsynsvirksomhed berettiget til at forlange oplysninger meddelt af de kommunale myndigheder.

3. § 17, stk. 1, 3. punktum, ophæves.

§ 17. I hver amtskommune oprettes en særlig forvaltning for de anliggender, der hører under det i § 16 nævnte udvalg. Lederen af denne forvaltning ansættes af amtsrådet. Forud for den første besættelse af denne stilling skal amtsrådet indhente en udtalelse fra det i § 25 nævnte kvalifikationsnævn.

Stk. 2. Under den i stk. 1 nævnte forvaltning opretter amtskommunen et socialcenter, der skal yde kommunernes social- og sundhedsforvaltning og de i §§ 18, 18 a og 18 b omhandlede nævn fornøden bistand og i øvrigt varetage sådanne opgaver, som pålægges centrene i medfør af lovgivningen. Socialministeren kan efter forhandling med indenrigsministeren fastsætte nærmere regler for socialcentrenes virksomhed.

4. § 18, stk. 1, affattes således:

»I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn, der består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode af 4 år. 2 medlemmer udpeges af amtsrådet, 2 medlemmer udpeges af kommuneforeningen, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra arbejdsmarkedsnævnet og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet kandidateksamen, udpeges af socialministeren.«

§ 18. I hvert amt nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn, der består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 2 medlemmer udpeges af amtsrådet blandt medlemmerne af det i § 16 nævnte udvalg, 2 medlemmer udpeges af vedkommende kommuneforening blandt medlemmerne af kommunalbestyrelserne i amtskommunen, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra vedkommende arbejdsmarkedsnævn, og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Nævnet træffer afgørelse i sager om sociale pensioner, dagpenge og social bistand i det omfang, lovgivningen om disse ydelser henlægger sådanne sager til nævnet.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter nævnets forretningsorden. Ministeren kan bemyndige nævnet til efter nærmere fastsatte regler at

henvise sager, i hvilke afgørelse ikke skønnes at frembyde tvivl, til formandens afgørelse.

Stk. 4. Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af staten.

5. § 18 a affattes således:

»§ 18 a. I hvert amt nedsættes et ankenævn. Statsamtmanden er nævnets formand. Nævnet består i øvrigt af 2 medlemmer, der sammen med stedfortrædere udpeges af amtsrådet for en periode af 4 år. Som medlemmer eller stedfortrædere kan ikke udpeges personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende.«

§ 18 a. I hvert amt nedsættes et ankenævn, der består af 1 formand og 2 medlemmer samt stedfortrædere, som udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. De 2 medlemmer og stedfortrædere udpeges af amtsrådet blandt dets medlemmer. Formanden og dennes stedfortræder, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren. Som medlemmer eller stedfortrædere kan ikke udpeges personer, der er ansat inden for den offentlige social- og sundhedsforvaltning eller på institutioner med socialt formål, og som dér er beskæftiget med sagsbehandling, klientbehandling eller lignende.

6. I § 19, *stk. 1, 2. punktum*, udgår »svarende til de kommunale råds funktionsperiode«, og i stedet indsættes: »af 4 år«.

7. I § 19, *stk. 3*, udgår: »§ 10 og«.

§ 19. For Københavns og Frederiksberg kommuner nedsættes et revaliderings- og pensionsnævn med funktioner svarende til det i § 18 omhandlede nævn. Nævnet består af 1 formand og 7 medlemmer samt stedfortrædere, der udpeges for en periode svarende til de kommunale råds funktionsperiode. 3 medlemmer udpeges af Københavns borgerrepræsentation og 1 medlem af Frederiksberg kommunalbestyrelse, 2 medlemmer udpeges af socialministeren efter indstilling fra ar-

bejdsmarkedsnævnet for Københavns-området og 1 medlem udpeges af socialministeren efter indstilling fra De samvirkende Invalideorganisationer. Formanden, der skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen, udpeges af socialministeren.

Stk. 2. Københavns og Frederiksberg kommuner udarbejder udbygningsplaner for den sociale og sundhedsmæssige virksomhed efter de retningslinier, der fastsættes i henhold til § 11, stk. 2, 2. pkt. De i § 11, stk. 4, fastsatte regler for udbygningsplanernes indsendelse til socialministeren m. v. er gældende for Københavns og Frederiksberg kommuner.

Stk. 3. For Frederiksberg kommune udøver socialministeren, eller for de under indenrigsministeriet hørende områder indenrigsministeren, de funktioner, der efter §§ 10 og 12, er henlagt til amtsrådet.

8. § 22 affattes således:

»§ 22. Socialministeren fører tilsyn med kommunernes og amtskommunernes socialvæsen og med offentligt støttede eller anerkendte institutioner, der virker inden for det sociale område«.

§ 22. Socialministeren fører overtilsyn med kommunernes socialvæsen og med offentligt støttede eller anerkendte institutioner, der virker inden for det sociale område.

Stk. 2. Socialministeren fører tilsyn med amtskommunernes socialvæsen.

9. § 25 ophæves.

§ 25. Socialministeren nedsætter et nævn, der er rådgivende ved bedømmelse af kvalifikationer hos ansøgere til stillingen som leder af amtskommunens social- og sundhedsforvaltning. Kommunerne og amtskommunerne kan for nævnet forelægge andre spørgsmål vedrørende kvalifikationerne hos ansøgere til stillinger inden for den kommunale social- og sundhedsforvaltning. For nævnet kan dog ikke forelægges spørgsmål om kvalifikationer hos ansøgere til stillinger, der er nævnt i § 14, stk. 1, 2. pkt., i lov om udøvelse af lægegerning.

Stk. 2. Nævnet består af en formand samt af to andre medlemmer, der udpeges af de kommunale organisationer.